

anden Ting, som jeg mener ogsaa taler til Gunst for denne Opfattelse, nemlig en betydelig Risiko for Staten, hvis man i en Periode, hvor Jorden var dyr, har anbragt $\frac{9}{10}$ af Ejendommens Laaneværdi i disse Brug, og Staten saa blev nødt til i en nedadgaaende Periode at overtage en større Del af disse Ejendomme. Dette, at Staten ikke hidtil er bleven paaført væsentlige Tab, foranlediget ved dette Forhold, beviser i og for sig ikke noget; det beviser kun det simple Forhold, at vi have haft opadgaaende Konjunkturer, stigende Jordpriser, lige siden vi fik Loven af 1899 og indtil Dato.

Det er i hvert Fald mit Haab, at det ikke skal vare saa overordentlig længe, inden vi faa begyndt paa at realisere en virkelig stor og gennemgribende Reform, som gør Jorden billigere og saaledes gør den tilgængelig for alle. Om dette vil ske gennem Indførelse af Grundværdibeskatning eller ad hvilken anden Vej, skal jeg ikke komme ind paa at undersøge ved denne Lejlighed. Men at der i en ikke fjern Fremtid maa foretages en virkelig rationel Løsning af Spørgsmaalet, forekommer mig ganske utvivlsomt. Thi som det gaar nu, kan det efter min Mening ikke vedblive at gaa. Det forekommer mig at fremgaa klart og tydeligt af Kendsgerningerne, at medens en større og større Del af Befolkningen lider under Arbejdsløshedens Ulykker, henligger der Tusinder og atter Tusinder Tdr. Land af Danmarks frugtbare Jord under Driftsformer, hvorved man kun faar en meget ringe Del af de Rigdomme og Rigdomskilder, der findes i Jordens Skød, draget frem til Gavn og Velsignelse for den arbejdende Befolkning. Da dette hænger sammen med, at en alt for stor Del af Danmarks Jord er i faa Mænds Besiddelse, maa der nødvendigvis gennemføres Foranstaltninger, der bringe Jorden over paa det størst mulige Antal Hænder, for at den derved kan komme ind under virkelig rationelle og intensive Driftsformer, hvorved man kan forøge Samfundets Værdier i en ganske overordentlig Grad og skabe Mulighed for, at Tusinder og atter Tusinder af smaatstillede Mennesker i Samfundet kunne komme til at sætte Foden under eget Bord og blive selvstændige Borgere.

I Forbindelse med Spørgsmaalet om Jordloddens Størrelse, som omtales i § 4, vil jeg gerne sige, at de, der i Forvejen have en Jordlod paa ikke over 2 Tdr. Land, efter min Mening bør kunne komme

ind under Loven. Det vilde være i rationel Overensstemmelse med selve de Udtryk, Loven bruger, idet man, naar man siger, at disse Jordbrug ikke maa være under 2 Tdr. Land og ikke over 8 o. s. v., i Virkeligheden erkender, at der ikke er et Husmandsbrug til Stede, naar det ikke har et Tilliggende af mindst 2 Tdr. Land. Derved vilde man undgaa det Tilfælde, som adskillige Gange har forekommet i Odense Amtskommission, hvor man har maattet afvise Folk, som have haft 1 Td. Land eller lidt derover, og som have ansøgt om at faa Lov til at komme under Lovens Vilkaar, naar de købte et Stykke Jord til; man har nemlig maattet afvise dem, fordi man i Praksis kun har anvendt Loven paa de saakaldte jordløse Huse. Det er efter min Mening ikke rigtigt, og jeg mener, at man ogsaa bør lade disse Folk komme ind under Lovens Bestemmelser. Det er godt muligt, at den Udtalelse, som er falden under Forhandlingerne i 1904 ved Lovens Revision, og som gik ud paa, at naar den paagældende Jordlod ikke var saa stor, at Manden kunde holde en Ko paa sin egen Avling, skulde han være kvalificeret, maa forstaaes saaledes. Jeg nævner ogsaa kun dette Spørgsmaal her, fordi jeg ønsker, at det skal staa klart for alle, at man burde ogsaa tage de Folk med.

Inden jeg forlader Omtalen af den offentlige Jord, vil jeg gerne henstille til Regeringens Bevaagenhed og Omsigt, at man, naar man foretager Udstykning af offentlig Jord, Præstegaardsjord og anden lignende Jord, drager Omsorg for, at det virkelig bliver til et Formaal, man ønsker fyldestgjort, saa at der kan blive oprettet de flest mulige Jordbrug, naar Jorden ellers er egnet dertil baade med Hensyn til Beliggenhed og Vejforhold. Jeg mindes blandt andet et Tilfældeovre fra min nærmeste Egn, i 1903 tror jeg det var, det var vist det første Aar, jeg var Formand i Odense Amtsrads kreds, — hvor en Præstegaards Jord paa til sammen 84 Tønder Land blev udstykket. 60 Tønder Land god Jord laa i en samlet Mark langs med en stærkt befærdet offentlig Vej mellem 2 store Byer, medens der desuden langs den ene Ende af Marken gik en offentlig Vej. Og dog lavede man Udstykningsplanen saaledes, at de mindste Parceller paa denne Mark blev udstykkede i en Størrelse paa 10 Tønder. Det forekommer mig ganske forkert, og jeg vil derfor meget henstille, at man lader sig det være magtpaaliggende i Fremtiden ved